

Základní škola a Mateřská škola Olomouc, Řezníčkova 1, příspěvková organizace

Řezníčkova 1, 779 00 Olomouc
tel: 588 50 50 30
info@zs-reznickova.cz
www.zs-reznickova.cz

PANÍ ŽOFIE SÝKOROVÁ

VYPÁLENÍ JAVOŘÍČKA 5. května 1945

Narozena 26. 7. 1930

Scénář k rozhlasové reportáži

Zpracovali:

Denisa Kredbová, Kateřina Pavelková, Eva Falesová a Sebastian Bárta ze ZŠ Řezníčkova, Olomouc pod vedením pana učitele Mgr. Tomáše Mrkvy.

Dne 3. prosince 2015 jsme se setkali s paní Žofií Sýkorovou, rozenou Vlčkovou. Narodila se 26. července 1930 v Javoříčku, kde prožila své dětství a stala se zde přímým účastníkem jeho vypálení a vyvraždění místních obyvatel. Tento krutý čin provedli Němci během 2. světové války.

Dětství

EVA: Byli jste velká rodina? Kolik dětí vás doma bylo?

Bylo nás jedenáct dětí.

EVA: Čím jste se živili?

No tak když jsme chtěli žít, tak jsem kupříkladu jezdila do Litovle pod „štanglů“ na kole prodávat borůvky. A nebo kvítečka, nebo maliny. Ale nic se nedalo koupit. Vše bylo na lístky. Tak jsme se tehdy s maminkou najedly zmrzliny a pak jsme měly bolení břicha až do Javoříčka. Takový to byl život. Já jsem i ve škole z hladu omdlávala, protože nebylo jídla.

KATKA: Maminka se asi musela hodně otáčet.

Maminka byla na to sama, k sedlákovi chodila jenom za to jídlo. Peníze nedal, to já jsem šla... „Hospodáři, dejte mi peníze pro maminku na chleba“.

SEBASTIAN: A co na to říkal sedlák?

On říkal, nebojte se, vás žebráky neošidíme.

DENISA: Kde pracoval tatínek?

On byl řezníkem, tak ti větší se měli dobře, ale pak v pětapadesáti umřel. Mně bylo rok a půl, když umřel tatínek.

Válka

SEBASTIAN: *Jak se vám poté, už tak v těžké situaci, během německé okupace žilo? Měli jste co jíst?*

Když bylo nejhůř, podojili jsme kozu... To bylo: Cos jedla Žofi? Podojila jsem si kozu. A Zdenku co ty si jedl? Podojil jsem si kozu. A všichni jsme dojili kozu. A nejedli jsme třeba nic. My jsme pili z potoka i vařili z potoka.

KATKA: *Proč se Němci rozhodli Javoříčko zničit a obyvatelstvo povraždit? Co konkrétně si vy osobně z té smutné události pamatujete?*

Hasič jel, pan Malínek, z Veselíčka, s hasičským vozem a s dvěma koňmi. A ti Němci na něj křičeli německy. A on říkal že je Behm, že je Čech... A oni ho zastřelili. On spadl z toho hasičského vozu a koně začali utíkat, utekli do lesa, tam se utrhli od vozu a přiběhli domů.

DENISA: *A můžete popsat, co se během vypálení stalo s místními muži?*

Oni museli jít s nimi (Němci), a jak chtěli, tak si stoupli. Zepředu nebo zezadu je pak stříleli. Jednoho po druhém.

EVA: *Jak se vám podařilo vypálení vesničky přežít?*

My jsme utekli do lesů a schovali jsme se. Všechno hořelo, všude byla tma. A v březích jsme měli úkryt na brambory tak tam tatínek zavřel Aničku, Sofinku a Jeníka. Ale Němci začali střílet ty pancéřové pěsti a všechno se začalo sesouvat. Tak Jeník vyrazil dveře a tam uviděl ležet mrtvého tatínka, bratra a dva strýce.

SEBASTIAN: *Nebyla jste ale našťěstí jediná, kdo z vaší rodiny, stejně jako vy, tuto událost přežil. Jak se podařilo zachránit život vašemu bratrovi?*

Můj bratr byl postřelený, tak si lehl mezi těch dvacet a potřel si obličej krví, a tak se zachránil. Ale pak ho to hodně svíralo a měl na to špatné vzpomínky. Jmenoval se Lojzík.

Život po válce

DENISA: *Tato doba určitě patří mezi nejsmutnější část vašeho života. Ale přesto je v období konce války jeden okamžik, na který vzpomínáte ráda. Poznala jste totiž svého budoucího manžela, který vám byl po zbytek života oporou. Řeknete nám něco o něm? Válka i jej hodně zasáhla. Jaký byl váš společný život?*

Já jsem ho poznala v Javoříčku v sedmnácti letech a byla jsem s ním šedesát jedna let. Svatbu jsme měli v kostele u svatého Mořice. Zemřel ve věku šedesáti čtyř let. Byl to vedoucí v

obchodě a byl sirotek z pěti chlapců. Jeho maminka byla z Černovíra a tatínek byl kovářem. Když jeho maminka nachystala dětem oblečení do školy a šla s putýnkou do Moravy nabrat vodu, tak se neví, jestli se jí udělalo špatně, nebo uklouzla na schodech z hlíny a utopila se. Jejich teta se však o všech pět dobře postarala, dala je vyučit a platila na ně.

KATKA: *A kde jste bydleli? Pomohla vám opět manželova teta, která nad manželem držela ochrannou ruku?*

Ano, ta nám dala v Nemilanech dům. My jsme přišli z Javoříčka a byli jsme rádi, že máme domek, ale oni nám ho nakonec vzali kvůli tomu, že jsme se nepřidali ke komunistům. Maminku dali do obecního a nikdo se nás nezastal, protože ženy v Javoříčku byly samy a muži byli mrtví. A tak to bylo.

EVA: *Komunisté vám sebrali dům, i přestože jste o něj tak bojovali?*

Já jsem napsala Gottwaldovi, že nám ten dům vzali a dali maminku do obecního domu, ale nepomohlo to. My jsme byli chudáci a chudáky jsme i zůstali.

SEBASTIAN: *Kromě toho vám maminka i onemocněla...*

Měla jsem maminku u sebe, vozila jsem ji pět let na vozíčku, protože ochrnula na nohy. Dali jí „zlatý“ odznak mateřství za to, že nás vychovala jedenáct dětí. Ten odznak však zlatý nebyl, byl to jen kousek plechu... Ještě ho mám.

DENISA: *Ale i v tomto období, přes velkou nepřízeň osudu jste měla pro co žít. Tím důvodem byly vaše děti. Máte totiž tři dcery...*

Mám dceru, která utekla do Ameriky. Druhá dcera je optička a třetí žije ve Veleboři.

KATKA: *Čím jste se živila vy? A kde pracoval váš manžel?*

Pracovala jsem dvacet let v Zoře. Pak jsem šla za manželem do obchodu. On byl vedoucí. Byli jsme v Pavelčákové ulici...mělo to budoucnost. Prodávali jsme i lístky (MHD).